

İnvaziv Ürodinami (Mesane depolama fonksiyonlarının değerlendirilmesi-Sistometri)

Dr. Aykut Başer

The ICS grants permission to use the PowerPoint slide set in educational environment with the proviso that the set remains unchanged, the ICS branding remains and is for non-commercial use. The ICS does not need prior approval for use of this slide set.

For commercial use please contact the ICS Office.

International Continence Society
Educational Module

Dolum Sistometri

Carlos D'Ancona, Mario João Gomes, Peter F.W.M. Rosier

Sistometri - Tanım

- Mesanenin transüretal veya suprapubik sürekli sıvı dolumu ve mesane ve karın basınçlarının ölçülmesi .....
- ...Sistometri, 'işeme izni' ile veya (toplam) mesane içeriğinin inkontinansı (istem dışı kaybı) ile sona erer.

Sistometri: Amaçlar

- Alt üriner sistem dopolama fonksiyonunu teşhis etmek ve hastaların şikayetlerine bir açıklama bulmak
- Alt üriner sistem depolama fonksiyonunu araştırma amacıyla değerlendirmek

Sistometri (klinik ilişkisi)

- Hastanın algıladığı semptom ve bulgularla ilgili olarak mesanenin rezervuar/depolama fonksiyonunu gösterir

Başlamadan önce ne bilinmeli?

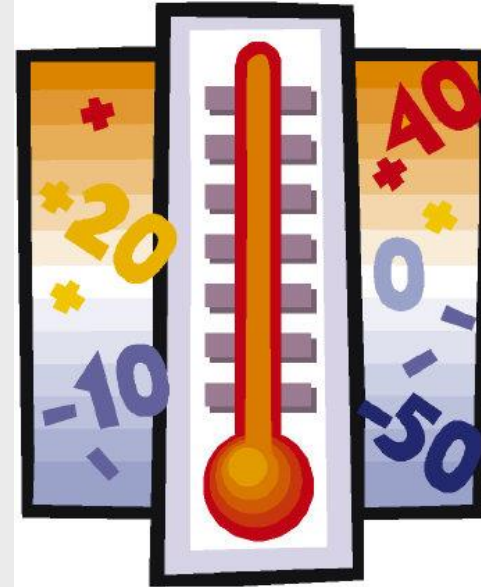
- Hastanın algılanan (AÜS-) semptom ve bulguları
- Semptom anketi/sorgulama formları (tercihen)
- İşeme günlüğü ('olağan' hacimler iptal edildi)
  - Tahmini sistometrik kapasite tahmini
- Serbest üroflowmetri
- İşeme sonrası rezidüel idrar

ICS Standard:

- Sıvı dolumu: salin solüsyonu
- Harici basınç dönüştürücüler
- Referans = simfiz seviyesindeki basınç
- Hasta ayakta dururken
- Boşaltma isteği güçlü olana kadar doldurun
- Orta doluluk oranı (örn. beklenen kapasitenin/dakikanın %10'u)
- Trase üzerinde sistometrinin sonunu belirtin
  - Pompanın durdurulması (ve/veya)
  - 'İşeme izni'

İnfüzyon çözümleri

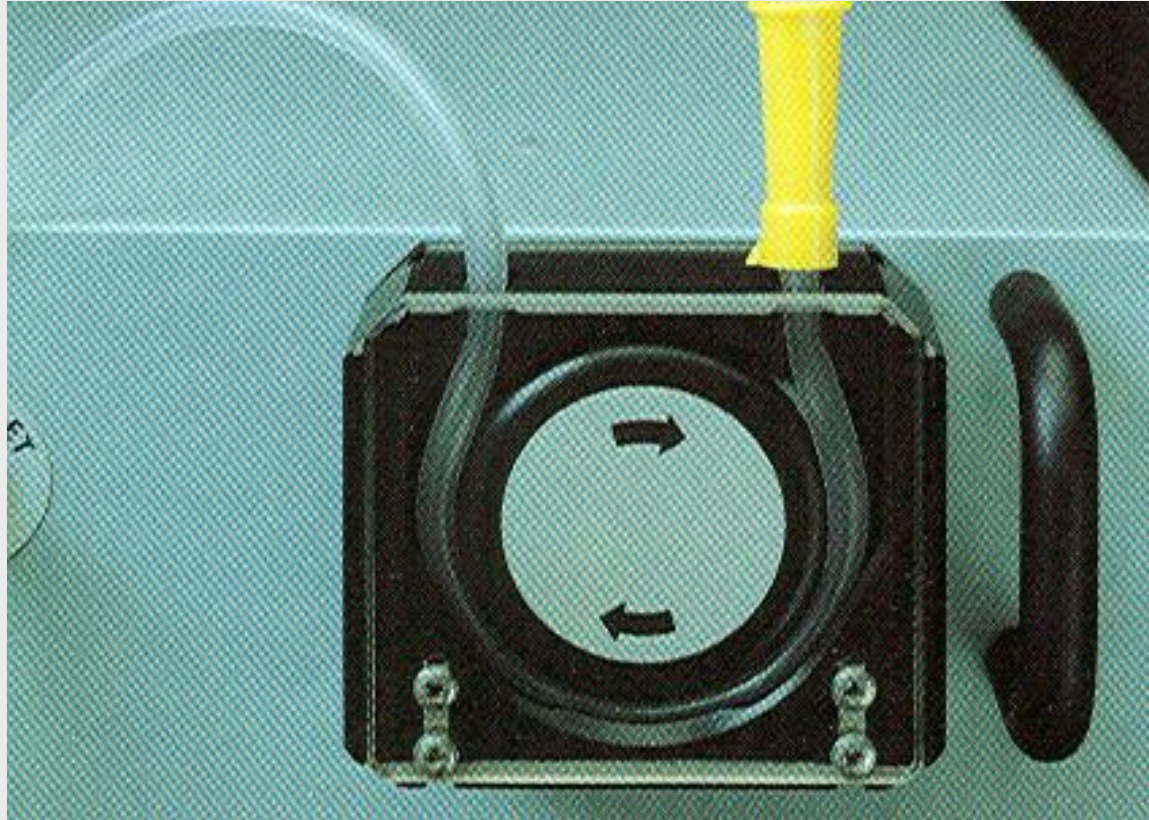
- Saline solüsyon
  - Veya kontrast
- Sıcaklık
  - Oda Sıcaklığı

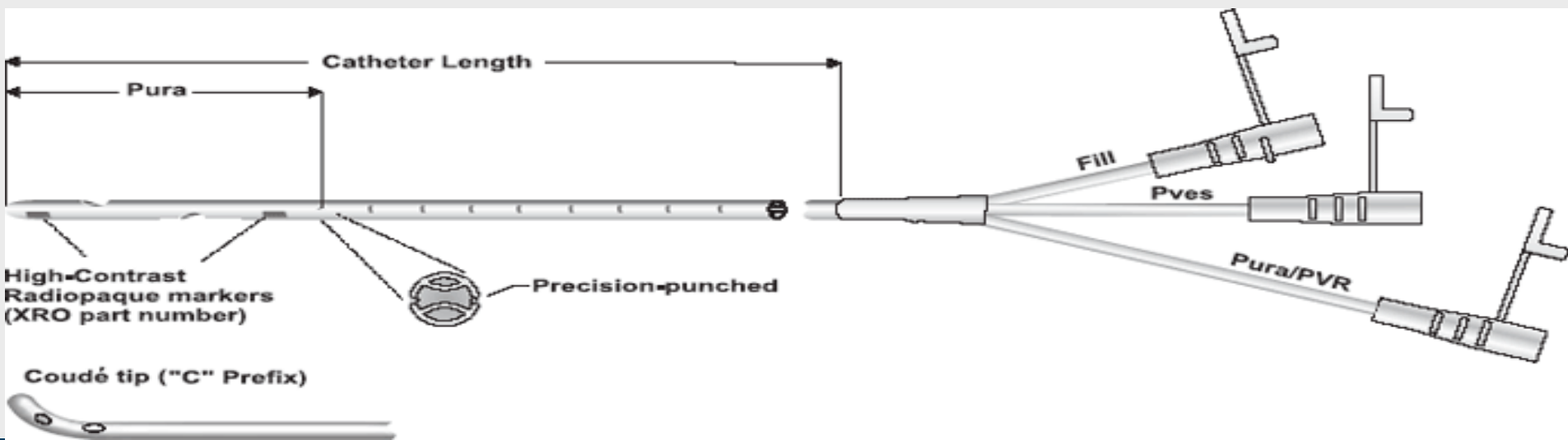
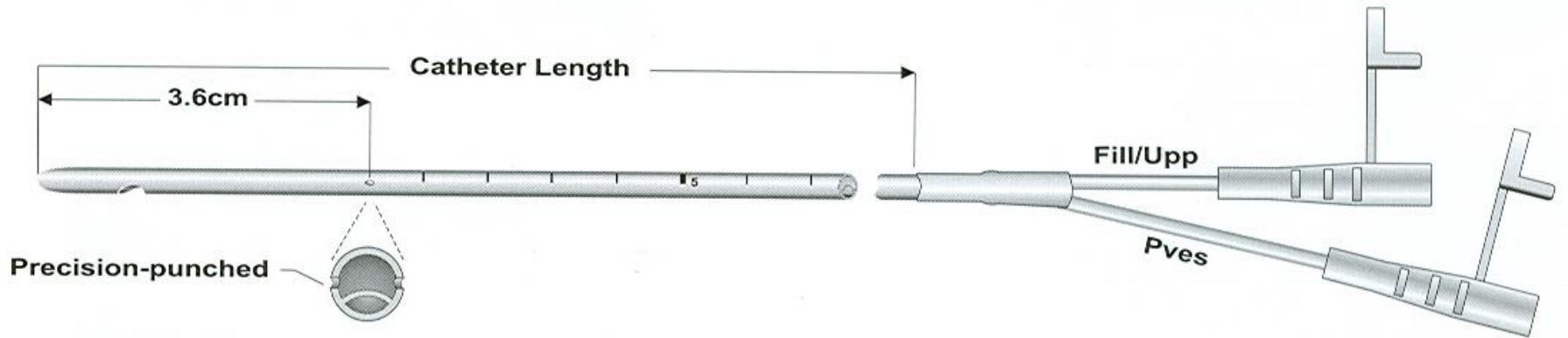
Sistometri sırasında hasta pozisyonu

- Oturma (ayakta durma) pozisyonu, anormal detrusor aktivitesi (örn. aşırı aktivite) için sırtüstü pozisyondan daha kışkırtıcıdır. Testin bir noktasında, doldurmanın hasta ayaktayken yapılması istenebilir.
- Oturamayan veya ayakta duramayan hastalar → sırtüstü pozisyon.

İnfüzyon Pompası

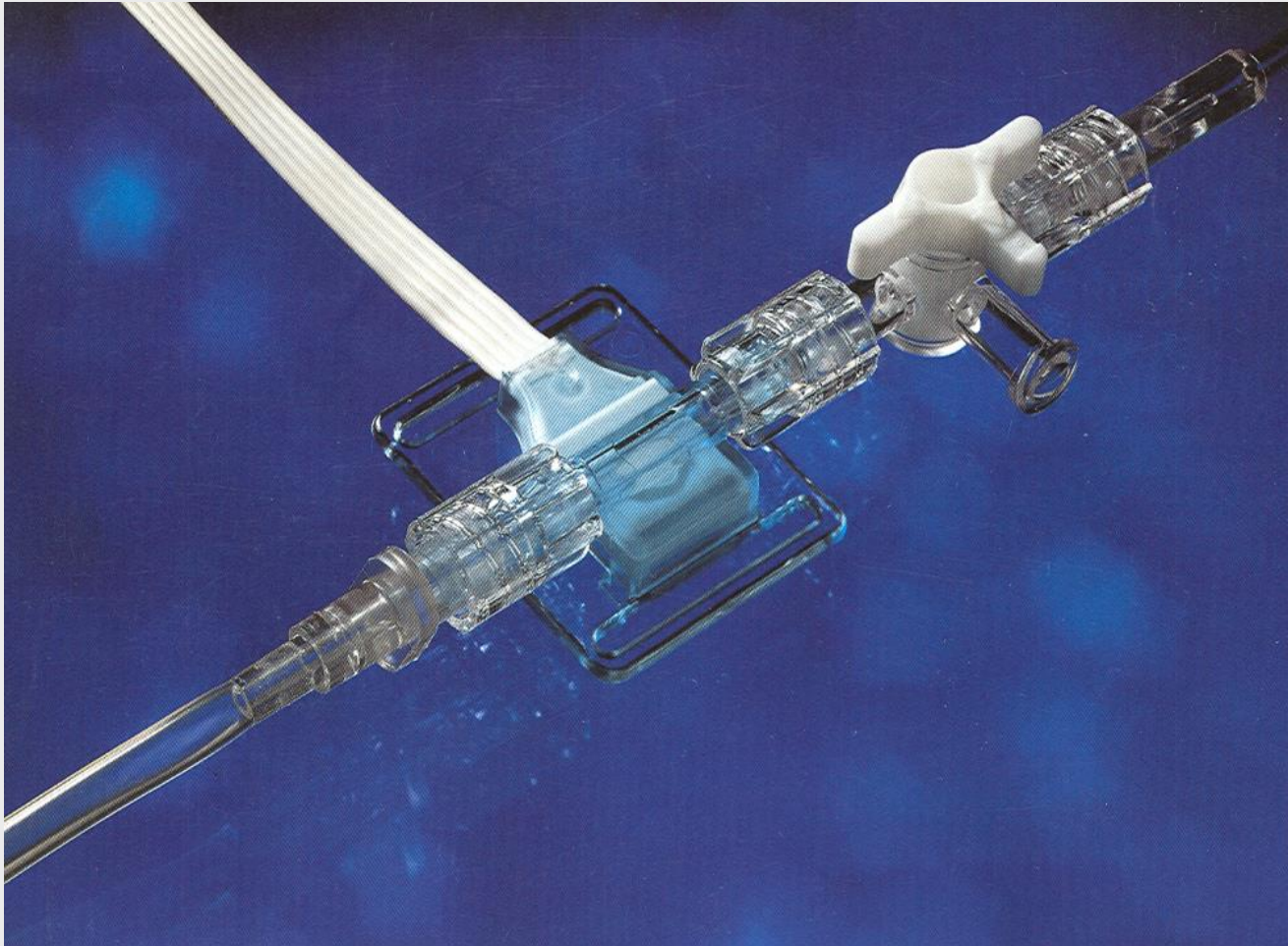
Üretral Kateter

Kateterlerin yerleştirilmesi

- Genellikle litotomi pozisyonu
- Steril kateterler
  - Vezikal: çift lümenli (veya ayrı)
    - 6-7F
  - Rektal: balonu delinmiş kateter
- Meausa bitişik kateterleri sabitleyin
- Hasta rahat pozisyonda
- Hastayı örtün - örn. havlu ile

Transducer

Transdüserin Konumu

- Symphysis pubis seviyesinde ölçülen harici transdüser
- Eşittir: Mesane tabanı
- İntrarektal ve intravezikal basınçların aynı seviyelerde ölçüldüğü varsayılır.

Dolum sistometrisi

- İlk dinlenme basıncı
  - Yaterken 5 -20cmH₂O
  - Otururken 15-40cmH₂O
  - Ayakta 30-50cmH₂O

Hogan S. Neurourol & Urodyn 2012, 31: 1104-117

Mesane duyumu - sınıflandırma

- ***Normal mesane hissi***
  - dolum sistometrisi sırasında not edilen ve o andaki mesane hacmine ve hastanın semptomatik şikayetlerine göre değerlendirilen üç tanımlı nokta ile değerlendirilebilir.
- ***Mesane dolumunun ilk hissi***
  - dolum sistometrisi sırasında hastanın mesanenin dolduğunu ilk fark ettiği andaki hissidir.
  - Kateterizasyonun verdiği histen ayrı olmak, birkaç dakika sonra hissin kaybolması demektir.
- ***İlk idrara çıkma hissi***
  - Hastayı bir sonraki uygun anda idrar yapmaya itecek duygu olarak tanımlanır, ancak gerekirse işeme ertelenebilir.
- ***Güçlü bir idrara çıkma hissi (şiddetli işeme isteği)***
  - İdrar kaçırma korkusu olmaksızın ısrarlı bir işeme isteği olarak tanımlanır.
- ***Sıkışma hissi (Urgency)***
  - Dolum sistometrisi sırasında, ani ve zorlayıcı bir işeme isteğidir.

- ***Artmış mesane duyusu***
  - mesanenin erken dolduğunun erken ilk hissi (veya erken işeme isteği) ve/veya düşük mesane hacminde ortaya çıkan ve devam eden erken güçlü işeme isteği olarak tanımlanır.
- ***Azalmış mesane duyusu***
  - mesane dolumu boyunca azalan mesane dolum hissi olarak tanımlanır.
- ***Mesane duyusunun olmaması***
  - dolum sistometrisi sırasında kişinin mesane duyusunun olmadığı anlamına gelir.
- ***Spesifik olmayan mesane duyuları,***
  - Dolum sistometrisi sırasında, bireyi, örneğin karın dolgunluğu veya vejetatif semptomlar gibi mesane dolumundan haberdar edebilir.
- ***Mesane ağrısı,***
  - kendini açıklayan bir terimdir ve anormal bir bulgudur.
  - Ağrı hacimle artabilir veya artmayabilir, bu da bildirilmelidir.

Dolum sistometrisi - bilgi

- Sistometrik kapasite (mL)
  - İnfüze edilen ağırlık ve pompa hızı test sırasında yardımcı olur
  - Ve testten sonra diürezisi (kapasite: işenen hacim + PVR) dahil edin.
  - Kateter yoluyla basınç akımdan sonra PVR'yi ölçün
- Mesane duyuları (mL)
  - Sistometri sırasındaki elektronik düğmeler diürez içermez; gerekirse testten sonra düzeltin

Mesane dolum hissi

- sübjektif bir parametredir.

- *Hasta ile etkileşime/iletişime bağlı olarak*

Normal mesane hissi	(pratik kural)	kapasitenin
• İlk dolum hissi	+/- 175-250mL	33%
• İlk idrara çıkma hissi	+/- 272-450mL	66%
• Güçlü bir idrara çıkma hissi	+/- 429-700mL	100%

Mesane kapasitesi

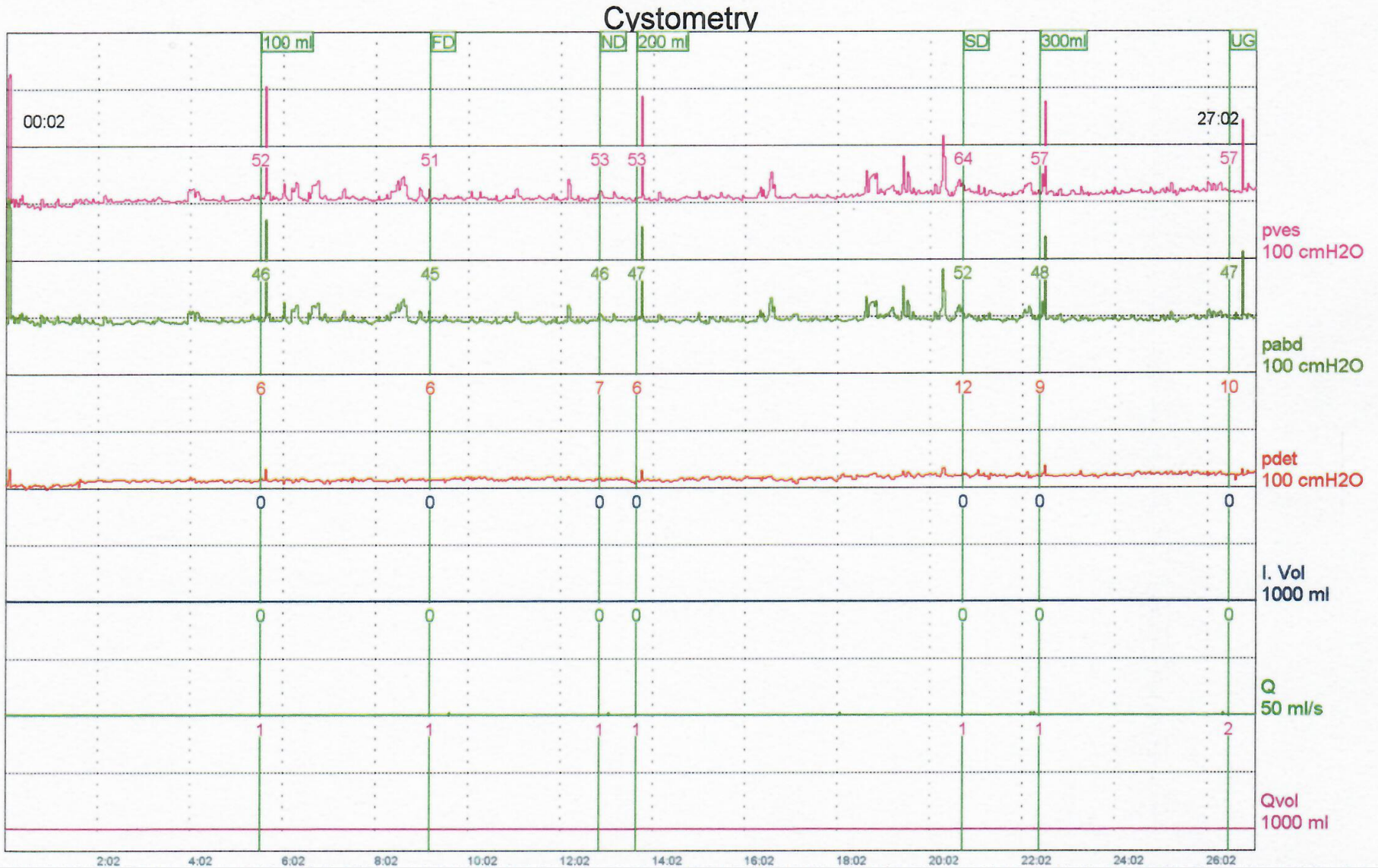
- Sistometrik kapasite – dolum fazının sonundaki mesane hacmi
  - Genellikle 800mL'den fazlasını doldurmak için bir sebep yoktur, örn. duyu ve/veya kasılma yokluğunda
- Maksimum sistometrik kapasite – hasta artık işemeyi geciktiremez
  - Aşırı doldurma sonraki işemeyi engeller
- Maksimum mesane kapasitesi – anestezi altında idrar kaçağı olmayan mesane hacmi

Detrüsör Basıncı

$$P_{\text{det}} = P_{\text{ves}} - P_{\text{abd}}$$

Schafer W. Neurourol & Urodyn. 2002, 21: 261-74

Dolum Sistometri

Detrüsör fonksiyonu

- Normal detrüsör işlevi – basınçta çok az değişiklik olur veya hiç değişiklik olmaz
  - Detrüsör aşırı aktivitesi – işeme izni verilmeden önce detrüsör basıncının HERHANGİ bir genliği yükselir:
    - nörojenik; ilgili nörolojik anormallikler mevcut olduğunda
    - İdiyopatik
- Sistometri paternleri ayırt etmez**
Nörojenite: Öykü ve klinik muayene

Abrams P. Urology. 2003, 61: 37-49

Detrüsör aşırı aktivitesi

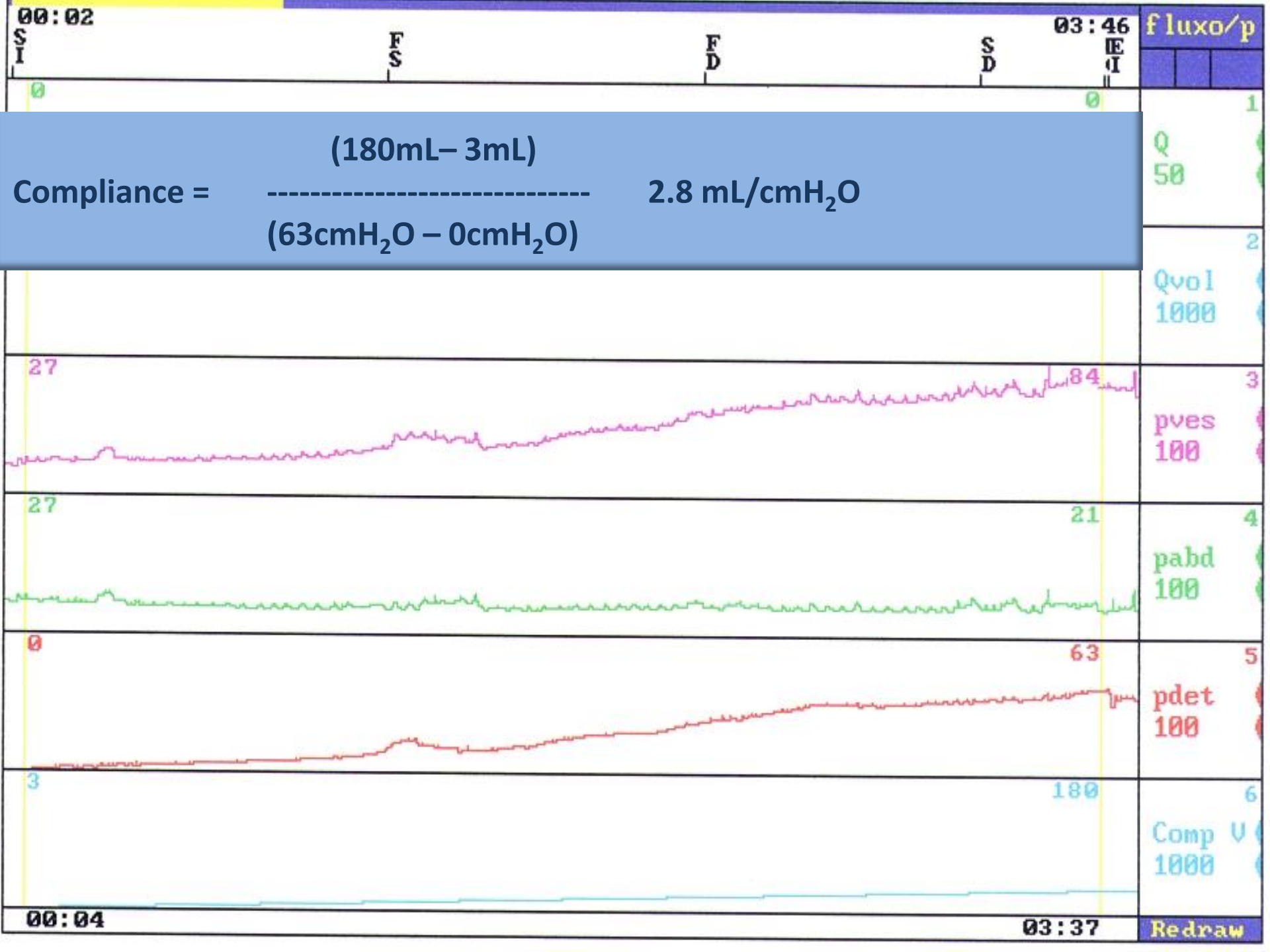

Mesane Uyum

- İyi uyum, geniş hacim ve düşük basınçtır

$$C = \frac{(V1 - V0)}{(P1 - P0)}$$

Abrams P. Urology. 2003, 61: 37-49

Mesane Kompliansı – Normal Değerler

- İyi tanımlanmamış
- (Nörojenik) AÜS disfonksiyonu:
  - (düşük) değerler 13 – 40 mL/cmH₂O, üst sistem riski
- Normal >40 mL/cmH₂O
- LDüşük <30 mL/cmH₂O
  - Duyum, hacim ve idrar kaçırma noktası ile ilişki

Sistometri

- Hasta rahat ve güvenilir olmalıdır.
- Teknik olarak yeterli
- Basınçları 'bir mühendis olarak' gözlemleyin
- Testi mümkün olduğunca normal durumu temsil edecek şekilde gerçekleştirin
- Tüm gözlemleri sistematik olarak rapor edin

Teşekkürler